

[Avaleht](#) > ... > [Kohtumenetlused](#) > [Tsiivilasjad](#) > [Kohtuotsuste Tunnustamine Ja Täitmine](#) > [Kuidas Kohtuotsust Täitmisele Pöörata?](#) > Sweden

Kuidas kohtuotsust täitmisele pöörata?

Sisu koostaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Mida tähendab täitmine tsiviil- ja kaubandusasjades?

Täitemenetlus täitemenetluse seadustiku alusel

Täitmisega on tegemist siis, kui täitevasutus nõuab kohtu või muu organi määratud kohustuse täitmist. Täitmine on üldjuhul seotud raha maksmise või eluaseme vabastamise kohustusega. Muud liiki täitmine on seotud vara kasutamise ajutise keelamise või muude ettevaatusabinõudega.

Maksekohustus pööratakse täitmisele arestimise teel. Arestimine võimaldab kinni pidada võlgnikule kuuluvat vara. Kui võlakohustus nõuab isiku kolimist (näiteks eluasemest väljakolimist), pööratakse see täitmisele väljatõstmise teel. Seega nõuab täitevasutus tavaliselt isikult, kelle suhtes täitmist on taotletud, millegi tegemist või kohtukorralduse või mõne muu nõude järgimist. Täitevasutus võib ka määrata trahvi.

Täitemenetlus vanemaseadustiku alusel

Vanemaseadustiku kohane täitmine on seotud meetmetega, mille eesmärk on laste hooldusõiguse, elukoha, lastega suhtlemise või laste üleandmise kohta tehtud otsuse või kokkuleppe täitmisele pööramine. Nõuet menetlev kohus võib määrata trahvi või anda korralduse lapse äratoomiseks politsei abil. Samu täitmisnorme kohaldatakse välisriigi otsuste täitmisel vastavalt nõukogu määrusele (EL) 2019/1111 (Brüsseli II määrus), kui nõue puudutab lapse isikut. Kui aga nõue puudutab lapse vara või õigusabikulusi, kohaldatakse võlgade sissenõudmise seadustikku.

2 Milline asutus või millised asutused on täitmisel pädev/pädevad?

Täitemenetluse seadustiku kohast täitmist korraldab Rootsi täitevamet (*Kronofogdemyndigheten*). Seega teeb näiteks arestimise kohta otsuse täitevamet. Täitemenetluse eest kannab üldist õiguslikku vastutust vanemtäitevametnik, kuid tegelikke täitmistoiminguid teevad tavaliselt teised ametnikud (täitehaldurid).

3 Mis tingimustel võib välja anda täitedokumendi või teha täitmisotsuse?

3.1 Menetlus

Täitemenetlus täitemenetluse seadustiku alusel

Täitmisele pööramise aluseks on kohtuotsus või täitedokument.

Täitmise aluseks võivad olla järgmised täitedokumendid:

- kohtu või muu asutuse otsus või määrus;
- kohtu kinnitatud kokkulepe või kohtu poolt täidetavaks tunnistatud vahekohtukokkulepe;
- heakskiidetud karistuse määramise otsus, trahvimäärus või maksekorraldus;

- vahekohtu otsus või vahekohtumenetluse lõpetamise otsus;
- kahe tunnistaja juuresolekul koostatud kirjalik kinnitus abieluseadustikust (*äktenskapsbalken*) või vanemaseadustikust (*föräldrabalken*) tulenevate elatismaksete tasumise kohta;
- maksekohustust sisaldav haldusasutuse otsus, tingimusel et otsust on võimalik edasi kaevata;
- konkreetsete õigusnormide alusel täitmisele pööratav haldusasutuse otsus;
- konkreetsete õigusnormide alusel täitmisele pööratav dokument;
- täitevameti otsus või määrus, mis on seotud maksekäsuga või täitmisabiga, ja Euroopa maksekäsud, mille täitevamet on täidetavaks tunnistanud.

Kui täitedokument on väljastatud, pole täitemenetluse algatamiseks vaja täiendavat kohtu või muu asutuse otsust.

Täitevameti töö seisneb peamiselt teabe hankimises võlgniku varade kohta. Võlgnik on kohustatud esitama täitevameti määratud tähtaja jooksul oma varade kohta täpsed andmed ja kinnitama esitatud teabe õigsust kas kirjalikult või kohtuistungil (kriminaalsüüdistuse ähvardusel). Täitevasutus võib nõuda võlgnikult selle teabe esitamist ka trahvi ähvardusel. Trahvi määrab täitevasutuse taotluse alusel esimese astme kohus.

Täitmisavalduse võib esitada suuliselt või kirjalikult. Suulise avalduse korral peab sissenõudja (täitmist taotlev isik) ilmuma täitevasutusse.

Riigi kulud täitmistoimingute tegemisel (halduskulud) kaetakse tasudest (täitetasud). Täitemenetluses nõutakse halduskulud üldiselt võimaluse korral sisse kohtuasjas kostjaks olevalt isikult (sissenõudja vastaspoolelt), kuid riigi ees vastutab kulude hüvitamise eest üldjuhul sissenõudja. Sissenõudja vastutuse tingimusest võidakse teha erandeid, sealhulgas enamiku selliste nõuete korral, mis on seotud kuriteoga tekitatud kahju hüvitamise või elatismaksetega.

Üldjuhul tuleb iga täitedokumendi eest, mille täitmist taotletakse, tasuda nn põhilõiv. Eraõigusliku nõude puhul on põhilõiv 600 Rootsi krooni.

Tasu võidakse nõuda ka ettevalmistuste tegemise, müügi ja eriülesannete täitmise eest.

Täitemenetlus vanemaseadustiku alusel

Taotleda võib üldkohtu poolt laste hooldusõiguse, elukoha, lastega suhtlemise või laste üleandmise kohta tehtud otsuse täitmist. Vanemate vahel sõlmitud kirjalik kokkulepe hooldusõiguse, elukoha ja suhtlemise kohta, mille on kinnitanud sotsiaalhoolekandeamet, on samuti täitmisele pööratav. Rootsis võib täita ka välisriigi otsuseid, näiteks neid, mis on täitmisele pööratavad vastavalt Brüsseli II määrusele.

Täitmisotsuseid teeb esimese astme kohus. Täitmisavaldus esitatakse tavaliselt lapse elukoha järgsele esimese astme kohtule. Kui lapse elukoht ei ole Rootsis, tuleb avaldus esitada Stockholmi esimese astme kohtule (*Stockholms tingsrätt*).

Avalduse võib esitada näiteks vanem, kelle juures laps elama hakkab või kellega laps hakkab suhtlema.

Asja menetledes võib kohus väljastada sotsiaal ameti töötajale erikorralduse, mille kohaselt peab viimane püüdma last hooldavat isikut veenda otsust või kokkulepet vabatahtlikult järgima. Kui asi on kiireloomuline, võib kohus või politseiasutus otsustada, et lapse eest tuleb viivitamata hoolt kanda. Kohus võib otsuse täitmiseks määrata trahvi või anda korralduse lapse äratoomiseks politsei abil.

Ühelt poolelt võidakse nõuda teisele poolele vanemaseadustiku kohases täitemenetluses tekkinud kulude tasumist. Poolelt, kelle tõttu tekkisid kulud seoses lapse äratoomise või lapse eest hoolitsemisega, võib nõuda nende kulude hüvitamist riigile.

3.2 Peamised tingimused

Täitemenetlus täitemenetluse seadustiku alusel

Mõnel juhul võivad täitmisel tekkida takistused. See juhtub näiteks siis, kui täitedokumenti ei ole võimalik selle ebaselguse tõttu täitmisele pöörata.

Või siis kui isik, kellelt nõutakse kohtuotsusega millegi tegemist, on juba täitnud talle selle kohtuotsusega määratud kohustuse, näiteks teatava summa maksmise.

Võib ka juhtuda, et isikul, kellelt nõutakse millegi tegemist, on taotlejale vastunõue, st ta esitab vastuväite, nõudes tasaarveldust. Tasaarveldamine takistab täitmist, kui täitevamet tuvastab, et vastunõue on esitatud kehtiva täitedokumendi alusel või põhineb nõuet tõendaval kirjalikul tõendil, kusjuures tasaarveldamise tingimused on muus osas täidetud.

Täitmist ei või teostada ka juhul, kui võlgnik väidab, et mingi muu pooltevaheline asi takistab täitmist, ja seda vastuväidet ei saa kohe tagasi lükata. Näiteks võib tuua aegumistähtaja suhtes esitatavad vastuväited.

Kui kohus tühistab täitedokumendi, tuleb täitmine võimaluse korral viivitamata heastada.

Mõnel juhul võib kohus anda korralduse poolelioleva täitemenetluse lõpetamiseks (seda nimetatakse täitmise tõkestamiseks (*inhibition*)).

Täitemenetlus vanemaseadustiku alusel

Lähtutakse eeldusest, et otsuses või kokkuleppes sätestatu on lapse parimates huvides. Kohus ei saa täitemenetluse käigus otsust või kokkulepet uuesti läbi vaadata ja peamine alternatiiv on saavutada selle vabatahtlik järgimine. Kui on vaja rakendada sunnimeedet, määratakse kõige tõenäolisemalt trahv. Lapse füüsilist äratoomist võib kasutada ainult viimase võimalusena.

Mõnikord on täitmine takistatud, näiteks siis, kui laps on haige.

Kui lapse vanus ja küpsus nõuavad lapse soovide arvessevõtmist, ei või täitmisele pööramine toimuda lapse tahte vastaselt, välja arvatud juhul, kui kohus leiab, et see on lapse parimates huvides.

4 Täitemeetmete ese ja laad

4.1 Millist liiki vara suhtes võib täitemeetmeid rakendada?

Täitemenetlus täitemenetluse seadustiku alusel

Vara arestimiseks peavad olema täidetud teatavad tingimused. Need on järgmised:

- vara peab kuuluma võlgnikule,
- vara peab olema võõrandatav,
- varal peab olema mingi rahaline väärtus.

Arestida võib mis tahes liiki vara. Arestida võib nii kinnis- kui ka vallasvara.

Vallasvara ei tähenda üksnes isiklikke asju (nt autod, väikelaevad ja muud esemed), vaid ka muud vara (nt pangakontol olev raha) ja eri liiki õigusi (nt kasutusõigus või pärandiosa).

Arestida saab ka palka, pensioni jne.

Teatavat vara, näiteks elutarbelist vara, ei saa arestida. Elutarbelist vara puudutavad normid kehtivad üldjuhul ainult füüsiliste isikute puhul. Elutarbelise vara all mõeldakse näiteks järgmisi esemeid:

- riided ja muud võlgniku isiklikus kasutuses olevad mõistlikus väärtuses esemed;
- mööbel, kodumasinad ja muud koduseks majapidamiseks vajalikud seadmed;
- tööriistad ja muud võlgniku ülalpidamiseks või erialaseks koolituseks vajalikud seadmed
- isiklikud asjad, nagu medalid ja sporditrofeed, millel on võlgniku jaoks nii suur isiklik väärtus, et nende arestimine ei oleks ilmselgelt mõistlik;
- sularaha ja pangakontodel olev raha jms, mis on võlgnikule põhjendatult vajalik enda ülalpidamiseks, kuni vajaduste katteks piisava sissetuleku eeldatava saamiseni. Üldjuhul ei ületa see periood üht kuud.

Vara võib erinormidega ka arestimise eest kaitstud olla. Näiteks kahjude hüvitamise puhul.

Sissetulekutest võib arestida ainult seda osa, mis võlgnikul enda ja oma pere ülalpidamisest üle jääb.

Seoses sellega on mõned nõuded teiste suhtes ülimuslikud. Nõue, mis on seotud kuriteoga tekitatud kahju hüvitamise või elatismaksetega, on ülimuslik muude üksikmenetluste suhtes.

4.2 Milline on täitemeetmete mõju?

Täitemenetlus täitemenetluse seadustiku alusel

Kui vara on arestitud, ei ole võlgnikul selle üle enam samasugust kontrolli nagu varem. Võlgnik ei tohi teha varaga sissenõudjat kahjustavaid toiminguid, näiteks seda võõrandada või teha muid toiminguid, välja arvatud juhul, kui täitevasutus on pärast sissenõudjaga konsulteerimist selleks konkreetsel põhjusel loa andnud.

Isikule, kes kasutab arestitud vara ebaseaduslikult, võidakse määrata kriminaalkaristus.

Arestimismäärusega antakse vara suhtes eelisõigused.

Täitemenetluses peab kolmas isik täitevameti määratud tähtaja jooksul andma teavet nõuete kohta, mis võivad võlgnikul tema vastu olla, või muude tehingute kohta, mis võivad olla olulised võlgniku arestitava vara hindamisel. Avalikustamiskohustust kohaldatakse ka kõigi kolmandate isikute suhtes, kelle valduses on võlgniku vara näiteks pantimise või deponeerimise kaudu. Pank on näiteks kohustatud esitama andmed võlgniku pangakontodel, -seifides või mis tahes muu pangas hoiul oleva vara kohta. Avalikustamiskohustus on ka võlgniku sugulastel ja sõpradel.

Kolmandalt isikult võidakse teavet nõuda suuliselt või kirjalikult ja vajaduse korral võib teda küsitlemise eesmärgil välja kutsuda. Kolmandat isikut võib seda tegema sundida trahvi või vabadusekaotuse ähvardusel.

Täitevasutus võib arestitud vara viivitamata sunniviisil müüa. Sundmüük toimub üldjuhul avaliku enampakkumise teel, kuid vahel võib selle korraldada eraviisiliselt.

Täitmisasjas saadud rahast tuleb sissenõudjat teavitada ja see tuleb võimalikult kiiresti talle ära maksta.

4.3 Milline on selliste meetmete kehtivus?

Täitemenetlus täitemenetluse seadustiku alusel

Arestimismäärus kehtib tähtajatult. Õigusaktides eeldatakse siiski, et arestitud vara müüakse viivitamata; vt punkt 4.2.

Võimaluse korral peab väljatõstmine toimuma nelja nädala jooksul pärast vajalike dokumentide laekumist täitevasutusele.

Täitemenetlus vanemaseadustiku alusel

Täitmisotsus jõustub kohe, kui ei ole märgitud teisiti. See kehtib kuni teise otsuse tegemiseni. Trahvimääruses märgitakse tavaliselt konkreetne tähtaeg teatava toimingu tegemiseks, näiteks lapse üleandmine taotlejale. Suhtlemisega seotud täitmisotsuses märgitakse tavaliselt see, millal võib lapsega suhelda.

Täitmisasjas tehtud otsus ei takista uue avalduse läbivaatamist.

5 Kas sellise meetme kohaldamise otsust on võimalik edasi kaevata?

Täitemenetlus täitemenetluse seadustiku alusel

Üldiselt saab täitevasutuse otsuste peale edasi kaevata. Edasikaebus saadetakse täitevametile, kes esitab selle esimese astme kohtule.

Isik, keda otsus puudutab, võib täitevasutuse otsuse peale edasi kaevata, kui see on tehtud tema kahjuks. Sissetulekute arestimise otsuse edasikaebamisele ajalisi piiranguid seatud ei ole. Muu vara arestimise otsuse peale võib edasi kaevata kolme nädala jooksul pärast otsuse kättetoimetamist. Kolmas isik võib arestimisotsuse igal ajal edasi kaevata.

Esimese astme kohus võib täitetoimingu ajutiselt peatada (seda nimetatakse täitmise tõkestamiseks (*inhibition*)) või kui selleks on konkreetsed põhjused, juba tehtud toimingu tühistada.

Täitemenetlus vanemaseadustiku alusel

Esimese astme kohtu poolt täitmise suhtes tehtud otsuse peale võib edasi kaevata apellatsioonikohtusse. Apellatsioonkaebus tuleb esitada kirjalikult esimese astme kohtule. Edasikaebamise tähtaeg on kolm nädalat.

6 Kas täitmisel on piiranguid, eriti seoses võlausaldaja kaitsega, ja ajalisi piiranguid?

Täitemenetluse seadustik sisaldab sätteid täitmisvõimaluste piiramise kohta näiteks võlgniku kaitsmise eesmärgil. Võlgnik saab piiratud ulatuses täitmist takistada, esitades selle kohta vastuväite näiteks seetõttu, et see on aegunud. Kõige levinum näide täitmise piirangute kohta on see, et teatavat vara ei saa võlgniku vajadusi arvesse võttes arestida. Materiaalsest varast võib näiteks arestimisele mitte kuuluda nn *beneficium* (mittearestitav vara), nagu raha, mida võlgnik vajab enda vahetuks ülalpidamiseks. Sissetulekute puhul ei arestita nn tagavarasummat, mis on vajalik tavapärase elamiskulude ja võlgniku eluasemekulude katmiseks.

See veebileht on osa portaalist „[Teie Euroopa](#)“.

Sooviksime teilt [tagasisidet](#) selle kohta, kui kasulikuks peate sellel esitatud teavet.

■ Viimati uuendatud: 12/02/2026

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.